

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Václava Štencla v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2025, č. j. OAM-1016/ZA-ZA11-K11-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2025, č. j. 55 Az 4/2025-22,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

### Odůvodnění:

#### I. Vymezení případu

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly žalobcem tvrzené ekonomické důvody a s tím spojená snaha o legalizaci pobytu na území České republiky.

[2] Žalobce je státní příslušník Kyrgyzstánu, je uzbecké národnosti a vyznává islám. V žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, je zdravý, s ničím se neléčí. Manželka a čtyři děti pobývají ve vlasti. Žalobce opustil zemi původu v květnu roku 2023, kdy přicestoval do Maďarska na maďarské vízum, kde zůstal asi měsíc a půl. Poté odjel do České republiky, kde strávil přibližně dva týdny jako turista. Následně odjel do Varšavy, v Polsku strávil přibližně deset měsíců. Žalobce dále uvedl, že patrně dne 30. 7. 2024 přijel taxíkem do České republiky, kde požádal o mezinárodní ochranu, neboť se mu nepodařilo vyřídit povolení k pobytu v Polsku. V České republice by

si žalobce chtěl legalizovat pobyt a pracovat zde. Během osobního pohovoru, který proběhl dne 6. 8. 2024, žalobce vypověděl, že opustil zemi původu kvůli tomu, že tam není práce a že má dluh. Kvůli dluhům z podnikání si vypůjčil peníze od fyzických osob. Věřitelé mu volají a nadávají, chtějí vrátit peníze. Žalobce vypověděl, že pokud by se vrátil do země původu, přišli by za ním věřitelé a chtěli by zpět peníze, které však žalobce nemá. Dále uvedl, že se v Kyrgyzstánu nemůže přestěhovat na místo, kde by byla lepší ekonomická situace. Všude jsou totiž stejně nízké mzdy. Doplnil, že se státními orgány v zemi původu neměl žádné problémy.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. V odůvodnění rozsudku krajský soud poukázal na skutečnost, že žalobcova tvrzení nesměřovala k tomu, že by mu jeho věřitelé vyhrožovali a že by se žalobce nemohl před hrozbou ze strany věřitelů domoci ochrany u domovských státních orgánů. Žalobce rovněž netvrdil, že by se kvůli neplacení dluhů obával v zemi původu nějakého trestního postihu, případně jakého. Žalovaný tak tyto důvody nemohl za žalobce domýšlet. Krajský soud posoudil rovněž důvody pro udělení humanitárního azylu, přičemž s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že se v tomto případě nejedná o případ zvláštního zřetele hodný.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud založil napadený rozsudek na nevěrohodnosti stěžovatele, kterou odůvodnil rozpory mezi jeho počáteční a pozdější výpovědí. Krajský soud však dle stěžovatele nezohlednil, že žadatelé o mezinárodní ochranu jsou často v psychicky náročné situaci, mohou mít jazykové bariéry, nemusejí plně chápat právní dopady svých výpovědí, anebo se jejich obavy mohou v čase vyvíjet s narůstajícím povědomím o rizicích. Krajský soud tak byl povinen se zabývat problematikou kriminalizace dluhů v zemi původu a funkčností tamní policie a v této souvislosti byl povinen posoudit, zda je stát schopen a ochoten svým občanům poskytnout efektivní ochranu. Stěžovatel se rovněž domnívá, že s ohledem na celkovou nedobrou životní situaci naplňuje minimálně důvody pro udělení humanitárního azylu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správního spisu a na podané vyjádření k žalobě. Dle žalovaného je kasační stížnost nepřijatelná, neboť nepřináší žádnou otázku, kterou by judikatura Nejvyššího správního soudu dosud neřešila. Dle žalovaného je nepochybné, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu pouze ve snaze legalizovat svůj pobyt na území České republiky. Stěžovatelem tvrzení ekonomické důvody však nemohou vést k udělení mezinárodní ochrany v kterékoli z jejích forem.

## III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele.

pokračování

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud konstatuje, že je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, usnesení ze dne 11. 21. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, nebo usnesení ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 62/2025-29). Správní orgán tak zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí právě ze žadatelovy výpovědi poskytnuté v průběhu řízení. Žalovanému nepřísluší domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (viz již zmiňovaný rozsudek č. j. 5 Azs 22/2003-41, nebo usnesení ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60).

[9] Není pravda, že by krajský soud „založil značnou část svého rozhodnutí na tvrzené nevěrohodnosti žalobce“, jak stěžovatel namítá v kasační stížnosti. Krajský soud pouze v souladu se shora citovanou judikaturou dovodil, že chtěl-li stěžovatel uvést podrobnější informace k povaze dluhů, osobám věřitelů, charakteru jejich výhrůžek nebo obavám z trestního stíhání a případného jednání státních orgánů, měl tak učinit již v řízení před správním orgánem, v němž se jej žalovaný při pohovoru dotazoval na konkrétní situaci a potíže v zemi původu a poskytl mu opakovaně možnost cokoli k výpovědi doplnit. Také v žalobě stěžovatel uplatnil pouze obecné námitky, aniž by konkrétně uvedl, čeho konkrétně se kvůli nesplácení dluhů v zemi původu vlastně obává.

[10] Ekonomické důvody a s tím související obtížné životní podmínky nemohou být podle dlouhodobé a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani pro udělení azylu humanitárního (shodně viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, nebo ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). K důvodům udělení humanitárního azylu a k výkladu pojmu *případ hodný zvláštního zřetele* již také existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, rozsudek ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS, ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS, nebo ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018-30, č. 3751/2018 Sb. NSS). Z ní vyplývá, že humanitární azyl lze udělit „např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory“ (viz usnesení ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71, nebo již zmiňovaný rozsudek č. j. 5 Azs 105/2004-72). Krajský soud z uvedené judikatury vycházel a v souladu s ní dospěl ke správnému závěru, že se o žádnou z uvedených situací ve stěžovatelově případě nejednalo.

[11] Z judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nemohou být snahy o legalizaci pobytu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 16. 2. 2005,

č. j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, nebo usnesení ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 64/2025-30).

#### IV. Závěr a náklady řízení

[12] Vzhledem k výše uvedenému tak Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2026

Mgr. Ing. Veronika Juříčková  
předsedkyně senátu